

บทที่ ๑

การคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๑ หลักการและเหตุผล

การยกย่องเชิดชูเกียรติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านทางโครงการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ซึ่งดำเนินการโดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม นับเป็นภารกิจสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมและบูรณาการของภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรม การอนุรักษ์และสืบสานมรดกภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทและศักยภาพในการส่งเสริมสนับสนุนทำนุบำรุงรักษาศิลปจารีตประเพณีภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

การคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ได้รับความร่วมมือจากองค์กรภาคีเครือข่าย ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๐ ระหว่างกรมส่งเสริมวัฒนธรรม (เมื่อครั้งเป็นสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบล ในการดำเนินงานส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งกรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้ริเริ่มดำเนินงานโครงการตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ทำให้มีเครือข่ายที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม จำนวนกว่าพันแห่ง ซึ่งผลการดำเนินงาน ทำให้เกิดการตื่นตัวและความตระหนักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเข้ามาร่วมกันส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรมของท้องถิ่น ซึ่งสามารถสร้างกระแสการรับรู้ไปสู่ชุมชนได้อย่างกว้างขวางเป็นอย่างดี รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม มีขวัญกำลังใจในการขับเคลื่อนและพัฒนาโครงการและกิจกรรมด้านวัฒนธรรมให้เกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน และสามารถเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ต่อไป

ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จึงได้จัดทำโครงการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติองค์กรในพื้นที่ที่ร่วมกันดำเนินงานส่งเสริมรักษาวิถีชีวิต ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการดำเนินงานวัฒนธรรม และเกิดการบูรณาการงานด้านวัฒนธรรมกับองค์กรภาคีเครือข่ายอื่นๆ อย่างกว้างขวาง
- ๒) เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ และประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม

๑.๓ กลุ่มเป้าหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ

๑.๔ ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ

- ๑) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จัดทำเกณฑ์การคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น
- ๒) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จัดทำคู่มือการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และส่งให้แก่สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ๗๖ จังหวัด เพื่อดำเนินการคัดเลือก จังหวัดละ ๑ แห่ง
- ๓) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการคัดเลือกให้แก่สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดทั่วประเทศ จำนวน ๗๖ จังหวัด
- ๔) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น ตามองค์ประกอบที่กำหนด และดำเนินการคัดเลือก
- ๕) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด รายงานผลการคัดเลือกฯ ให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรมทราบ ภายในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
- ๖) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม รวบรวมข้อมูลผลการคัดเลือก และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
- ๗) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประกาศผลการคัดเลือกฯ และแจ้งไปยังกลุ่มเป้าหมาย
- ๘) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จัดทำโล่งนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๙) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จัดพิธีมอบโล่ยกย่องเชิดชูเกียรติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๕ สถานที่ดำเนินการ

ณ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๖ ระยะเวลาการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒

๑.๗ งบประมาณ

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

๑.๘ ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มส่งเสริมเครือข่ายท้องถิ่นและชุมชน กองกิจการเครือข่ายทางวัฒนธรรม
กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ถนนเทียมร่วมมิตร เขตห้วยขวาง กทม. ๑๐๓๒๐
โทร. ๐ ๒ ๒๔๗ ๐๐๑๓ ต่อ ๑๓๐๓, ๑๓๒๕ โทรสาร ๐ ๒๒๔๘ ๕๘๔๔

๑.๙ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินโครงการ และกิจกรรมด้านวัฒนธรรมมากขึ้น
- ๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงานวัฒนธรรมของท้องถิ่น อย่างเป็นระบบ
- ๓) สร้างความภาคภูมิใจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกิดขวัญและกำลังใจในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม
- ๔) หน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ดำเนินงานวัฒนธรรมให้ความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนงานวัฒนธรรมมากขึ้น

หลักการและเกณฑ์การคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๑ หลักการพิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย ๓ ประการ ได้แก่

๒.๑.๑ การดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกรมส่งเสริมวัฒนธรรม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการดำเนินงานส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๐ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ) โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย รวมเรียกว่าเป็น “องค์กรภาคี” ในการจัดทำแผนปฏิบัติการความร่วมมือทางวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปวัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม และจารีตประเพณีของท้องถิ่น โดยองค์กรภาคีจะดำเนินงานร่วมกันในเรื่องดังต่อไปนี้

๑) องค์กรภาคี จะส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรียนรู้ เข้าใจและเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม

๒) องค์กรภาคี จะส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการด้านศิลปวัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม และจารีตประเพณีท้องถิ่น โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน องค์กรเครือข่ายทางวัฒนธรรมในท้องถิ่น

๓) องค์กรภาคี จะส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานและพัฒนาบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในเครือข่ายทางวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น สภาวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรมอำเภอ สภาวัฒนธรรมตำบล ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม และจารีตประเพณีท้องถิ่น

๔) องค์กรภาคี จะส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการเพื่อให้เกิดชุมชนท้องถิ่นที่อยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างชุมชนท้องถิ่นที่มีวัฒนธรรมและประเพณีที่แตกต่างหลากหลายในสังคมไทย

๕) องค์กรภาคี จะส่งเสริมสนับสนุนสถาบันการศึกษาในพื้นที่ จัดการเรียนการสอนเพื่ออนุรักษ์ สืบทอด ถ่ายทอด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางศิลปะ วัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรมของท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมการใช้หลักสูตรท้องถิ่นด้านภูมิปัญญาและศิลปะ วัฒนธรรมของท้องถิ่น

๖) องค์กรภาคี จะสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคลากรทางวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งองค์กรเครือข่ายทางวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น สภาวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรมอำเภอ สภาวัฒนธรรมตำบล ในการดำเนินงานอนุรักษ์ พื้นฟู สืบทอด ถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จารีตประเพณี และวัฒนธรรม อันเป็นอัตลักษณ์และรากเหง้าของท้องถิ่น

๗) องค์กรภาคี จะสนับสนุนส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสร้าง พัฒนา และทำนุบำรุงรักษาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม และกิจกรรมลานวัฒนธรรมในท้องถิ่น

๘) องค์กรภาคี จะส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนท้องถิ่น ในการรักษาคุณธรรมจริยธรรม และการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในชุมชน และการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นมรดกของท้องถิ่นสืบไป

๙) องค์การภาคี จะร่วมกันส่งเสริมสนับสนุนและสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรม โดยรักษาอัตลักษณ์ของท้องถิ่นและขจัดมลทัศน์เป็นสำคัญ

๑๐) องค์การภาคี จะร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการและจะสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานร่วมกันต่อไป

๑๑) องค์การภาคี จะร่วมกันประชุมหารือในการจัดตั้งกลไกที่จะให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตาม และประเมินผลแผนงานโครงการกิจกรรมการดำเนินงาน ตามกรอบข้อตกลงความร่วมมือ

๒.๑.๒ การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการบริการสาธารณะตามกฎหมาย เพื่อประโยชน์สุขของชุมชนในท้องถิ่นนั้น ปัจจุบันราชการส่วนท้องถิ่น มีอยู่ ๕ รูปแบบ คือ กรุงเทพมหานคร (กทม.) เมืองพัทยา เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) โดยอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม มีดังนี้

๑) ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๒)

(๑) **มาตรา ๖๖** การพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

(๒) **มาตรา ๖๗ (๕)** ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

และ (๘) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

๒) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕๐(๘) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

๓) พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ [แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๒] มาตรา ๔๕ (๗ ทวิ) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

๔) พระราชบัญญัติระเบียบราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๒ (๑๓) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

๕) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๑๑) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

๒.๑.๓ การส่งเสริมการดำเนินงานทางวัฒนธรรม แบ่งเป็น ๓ ด้าน ได้แก่

ด้านที่ ๑ ด้านส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หมายความว่า ความรู้ การแสดงออก การประเพณีปฏิบัติ หรือทักษะทางวัฒนธรรมที่แสดงออกผ่านบุคคล เครื่องมือ หรือวัตถุ ซึ่งบุคคล กลุ่มบุคคล หรือชุมชน ยอมรับและรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน และมีการสืบทอดกันมาจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง โดยอาจมีการปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของตน มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

๑) วรรณกรรมพื้นบ้านและภาษา

๑.๑ วรรณกรรมพื้นบ้าน หมายความว่า เรื่องราวที่ถ่ายทอดอยู่ในวิถีชีวิตชาวบ้าน ด้วยวิธีการบอกเล่า เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร หรือเป็นภาพ แบ่งออกเป็น ๗ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) **นิทานพื้นบ้าน** หมายถึง เรื่องเล่าพื้นบ้านที่สืบทอดกันมา เช่น นิทานจักรๆ วงศ์ๆ นิทานประจำถิ่น นิทานคติ นิทานอธิบายเหตุ นิทานเรื่องสัตว์ นิทานเรื่องผี นิทานมุขตลก นิทานเรื่องไม้ นิทานลูกโซ่ หรือเรื่องเล่าอื่นที่มีลักษณะเป็นนิทานพื้นบ้าน

(๒) **ตำนานพื้นบ้าน** หมายความว่า เรื่องเล่าที่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ พิธีกรรม ศาสนา และประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น

(๓) **บทร้องพื้นบ้าน** หมายความว่า คำร้องที่สืบทอดกันมาในแต่ละโอกาส เช่น บทกล่อมเด็ก บทร้องเล่น บทเกี่ยวพาราสี บทร้องเพลงพื้นบ้าน บทจ้อย คำเซ็ง หรือคำร้องอื่นที่มีลักษณะเป็นบทร้องพื้นบ้าน

(๔) **บทสวดหรือบทกล่าวในพิธีกรรม** หมายความว่า คำสวดที่ใช้ประกอบในพิธีกรรม เช่น คำบูชา คำสมา คำเวหนาน คำให้พร คำอธิษฐาน คาถา บททำขวัญ บทอาณิสสส์ บทประกอบการรักษาโรคพื้นบ้าน หรือคำสวดอื่นที่มีลักษณะเป็นบทสวดหรือบทกล่าวในพิธีกรรม

(๕) **สำนวนและภาษิต** หมายความว่า คำพูดหรือคำกล่าวที่มีสัมผัสคล้องจองกันเพื่อความสนุกสนาน หรือใช้ในการสั่งสอน เช่น โวหาร คำคม คำพังเพย คำอุปมาอุปไมย คำพวน หรือคำพูดหรือคำกล่าวอื่นที่มีลักษณะเป็นสำนวน ภาษิต

(๖) **ปริศนาคำทาย** หมายความว่า ข้อความที่ตั้งเป็นคำถาม เพื่อให้ผู้ตอบได้ทายหรือตอบปัญหา เช่น คำทาย ปัญหาเขาวงกต ฆะหมี่ หรือข้อความอื่นที่มีลักษณะเป็นปริศนาคำทาย

(๗) **ตำรา** หมายความว่า องค์ความรู้ที่มีการเขียนบันทึกในเอกสารโบราณ เช่น ตำราโหราศาสตร์ ตำราดูลักษณะคนและสัตว์ ตำรายา หรือองค์ความรู้อื่นที่มีลักษณะเป็นตำรา ฯลฯ

๑.๒ ภาษา หมายความว่า เครื่องมือที่ใช้สื่อสารในวิถีชีวิตของแต่ละกลุ่มชน ซึ่งสะท้อนโลกทัศน์ ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มชน ทั้งเสียงพูด ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ ภาษา แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) **ภาษาไทย** หมายความว่า ภาษาประจำชาติ หรือภาษาราชการที่ใช้ในประเทศไทย

(๒) **ภาษาถิ่น** หมายความว่า ภาษาไทยที่ใช้ติดต่อสื่อสารในแต่ละภูมิภาค ได้แก่ ภาษาไทยถิ่นภาคกลาง ภาษาไทยถิ่นภาคอีสาน ภาษาไทยถิ่นภาคเหนือ และภาษาไทยถิ่นภาคใต้

(๓) **ภาษาชาติพันธุ์** หมายความว่า ภาษาที่ใช้สื่อสารในชุมชนท้องถิ่นของประเทศไทย เช่น ภาษาเขมรถิ่นไทย ภาษาม้ง ภาษาซอง ภาษามอแกน ภาษาลื้อ ภาษาญ้อ ภาษาพวน หรือภาษาอื่นที่มีลักษณะเป็นภาษาชาติพันธุ์

(๔) **ภาษาสัญลักษณ์** หมายความว่า ภาษาที่ใช้ติดต่อสื่อสารด้วยภาษามือ ภาษาท่าทาง อักษร หรือสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร

๒) ศิลปะการแสดง หมายความว่า การแสดงดนตรี การขับร้อง การรำ การเต้น และละครที่แสดงเป็นเรื่องราว ทั้งที่เป็นการแสดงตามขนบแบบแผน หรือมีการประยุกต์เปลี่ยนแปลง การแสดงที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการแสดงสดต่อหน้าผู้ชม และมีจุดมุ่งหมายเพื่อความงาม ความบันเทิงหรือเป็นงานแสดงที่ก่อให้เกิดการคิด วิพากษ์ นำสู่การพัฒนาและเปลี่ยนแปลงสังคม ศิลปะการแสดง แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) **ดนตรีและเพลงร้อง** หมายถึง เสียงที่เกิดจากเครื่องดนตรีและการขับร้องที่ประกอบกันเป็นทำนองเพลง ทำให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึก และจินตนาการ เพื่อบรรเลง ขับกล่อม ประกอบพิธีกรรมและประกอบการแสดง ดนตรีและเพลงร้อง แบ่งออกเป็น ดนตรีและเพลงร้องในพิธีกรรม ดนตรีและเพลงร้องในการแสดง ดนตรีและเพลงร้องเพื่อการประกวดประชัน ดนตรีและเพลงร้องเพื่อความรื่นเริง

(๒) **นาฏศิลป์และการละคร** หมายความว่า การแสดงที่ใช้ร่างกาย ท่วงท่าการเคลื่อนไหว ทำเต้น ทำรำ การเชิด อาจสอดคล้องหรือสัมพันธ์กับการพากย์ เจาจา การใช้เสียงดนตรี บทร้อง บทละครและ

อุปกรณ์ประกอบการแสดงซึ่งสื่อถึงอารมณ์ ความรู้สึก และเรื่องราว อาจแสดงร่วมกับดนตรีและการขับร้องหรือไม่ก็ได้ นาฏศิลป์และการละคร แบ่งออกเป็น นาฏศิลป์และการละครในพิธีกรรม นาฏศิลป์และการละครที่เป็นเรื่องราว และแสดงเป็นชุดแต่ไม่เป็นเรื่องราว

๓) แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณี และเทศกาล หมายความว่า การประพฤติปฏิบัติ และการกระทำกิจกรรมในแนวทางเดียวกันของคนในชุมชนที่สืบทอดกันมาบนหนทางของมงคลวิถี นำไปสู่สังคมแห่งสันติสุข แสดงให้เห็นอัตลักษณ์ของชุมชนหรือกลุ่มชาติพันธุ์ แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณี และเทศกาล แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) มารยาท หมายความว่า การประพฤติปฏิบัติที่ดีงามต่อผู้อื่น เช่น การแสดงความเคารพ การส่งและการรับสิ่งของ การกิน การพูด การยืน การเดิน การนั่ง การนอน การแต่งกาย

(๒) ประเพณี หมายความว่า สิ่งที่ยึดถือประพฤติปฏิบัติสืบทอดกันมาจนเป็นแบบแผน ขนบธรรมเนียม หรือจารีตประเพณี ซึ่งเกี่ยวกับศาสนา เทศกาล วงจรชีวิต และการทำมาหากิน

(๒.๑) ประเพณีเกี่ยวกับศาสนา เช่น การสวดมนต์ การเทศน์ การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า ประเพณีแห่เทียนพรรษา ประเพณีลากพระ ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ

(๒.๒) ประเพณีเกี่ยวกับเทศกาล เช่น งานสงกรานต์ งานลอยกระทง งานบุญเดือนสิบ งานตานก๋วยสลาก งานผีตาโชน งานแข่งเรือ งานบุญบั้งไฟ

(๒.๓) ประเพณีเกี่ยวกับวงจรชีวิต เช่น การเกิด การตั้งชื่อ การบวช การแต่งงาน พิธีบายศรีสู่ขวัญ พิธีกรรมเหยา ประเพณีผูกเสี่ยว การขึ้นบ้านใหม่ การตาย

(๒.๔) ประเพณีเกี่ยวกับการทำมาหากิน เช่น พิธีบูชาแม่โพสพ พิธีทำขวัญข้าว พิธีไหว้ครู พิธีกรรมขอฝน พิธีวางศิลาฤกษ์ ประเพณีลงเล

๔) ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล หมายความว่า องค์ความรู้ วิธีการ ทักษะ ความเชื่อ แนวปฏิบัติและการแสดงออกที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ เพื่อการดำรงชีวิต ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล แบ่งออกเป็น ๕ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) อาหารและโภชนาการ หมายความว่า สิ่งที่มีมนุษย์บริโภค รวมถึงวิธีการปรุงและประกอบอาหาร รูปแบบการบริโภค และคุณค่าทางโภชนาการ

(๒) การแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย

(๒.๑) การแพทย์แผนไทย หมายความว่า กระบวนการทางการแพทย์เกี่ยวกับการตรวจ วินิจฉัย บำบัด รักษา หรือป้องกันโรค หรือการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์หรือสัตว์ การผดุงครรภ์ การนวดไทย และรวมถึงการเตรียมการผลิตยาแผนไทย และการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ ทั้งนี้ โดยอาศัยความรู้หรือตำราที่ได้ถ่ายทอดและพัฒนาสืบทอดกันมา

(๒.๒) การแพทย์พื้นบ้านไทย หมายความว่า การตรวจ วินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพ โดยใช้องค์ความรู้ซึ่งสืบทอดกันมาในชุมชนท้องถิ่นหรือกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย หรือการแพทย์พื้นบ้านไทย

(๓) โหราศาสตร์และดาราศาสตร์

(๓.๑) โหราศาสตร์ หมายความว่า ความรู้ ความเชื่อ ในการทำนายโชคชะตาทำนายอนาคตของบุคคล และบ้านเมือง โดยอาศัยตำแหน่งของดวงดาวในเวลาที่เกิดเหตุการณ์นั้น

(๓.๒) ดาราศาสตร์ หมายความว่า ความรู้จากการสังเกตและอธิบายธรรมชาติของดวงดาว และเทหวัตถุในท้องฟ้าที่นำมาใช้ในการดำรงชีวิต

(๔) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายความว่า ความรู้ในการจัดการระบบนิเวศ เพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

(๕) ชัยภูมิและการตั้งถิ่นฐาน หมายความว่า ความรู้และความเชื่อในการเลือกที่ตั้งเพื่อการอยู่อาศัยหรือวัตถุประสงค์อื่นตามสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชน

๕) งานช่างฝีมือดั้งเดิม หมายความว่า งานที่สร้างสรรค์ขึ้นจากภูมิปัญญา ทักษะฝีมือช่าง การเลือกใช้วัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ และกลวิธีการสร้างสรรค์ที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะ สะท้อนพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมา งานช่างฝีมือดั้งเดิม แบ่งออกเป็น ๙ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) ผ้าและผลิตภัณฑ์จากผ้า หมายความว่า งานที่สร้างสรรค์ขึ้นจากเส้นใย ด้วยกรรมวิธีในการผลิต เช่น ทอ ถัก ปัก ตีเกลียว มัดหมี่ ชิด ยก จก เกาะล้วง พิมพ์ลาย ย้อม หรือกรรมวิธีอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผลิตผ้าและผลิตภัณฑ์จากผ้า

(๒) เครื่องจักสาน หมายความว่า งานที่สร้างสรรค์จากวัตถุดิบ ด้วยกรรมวิธีในการผลิต เช่น จักตอก สาน ถัก ผูกมัด มัด ร้อย หรือกรรมวิธีอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเครื่องจักสาน

(๓) เครื่องรัก หมายความว่า งานที่ใช้ยางรักเป็นวัสดุสำคัญ ด้วยกรรมวิธีในการผลิต เช่น ถม ทับ ปิดทองรดน้ำ กำมะลอ ประดับมุก ประดับกระจกสี ประดับกระดุก ปั้นกระแหนะ หรือกรรมวิธีอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเครื่องรัก

(๔) เครื่องปั้นดินเผา หมายความว่า งานที่สร้างจากดินเป็นวัสดุหลัก ด้วยวิธีการปั้น ผึงแห้ง เผาเคลือบ หรือวิธีการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเครื่องปั้นดินเผา

(๕) เครื่องโลหะ หมายความว่า งานที่สร้างสรรค์จากโลหะเป็นวัสดุหลัก ด้วยกรรมวิธีในการผลิต เช่น หลอม เผา ตี หล่อ ตัด ตัด ขัด เจียร เชื่อม หรือกรรมวิธีอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเครื่องโลหะ

(๖) เครื่องไม้ หมายความว่า งานที่สร้างสรรค์จากไม้เป็นวัสดุหลัก ด้วยกรรมวิธีในการผลิต เช่น แปรรูป ตัด เลื่อย แกะ สลัก สับ ขุด เจาะ ถาก กลึง ขุด ขัด ตกแต่งผิว หรือกรรมวิธีอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเครื่องไม้

(๗) เครื่องหนัง หมายความว่า งานที่สร้างสรรค์จากหนังสัตว์เป็นวัสดุหลัก ด้วยกรรมวิธีในการผลิต เช่น หมัก ฟอก ตากแห้ง ตัด เจาะ ฉลุ ลงหรือกรรมวิธีอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเครื่องหนัง

(๘) เครื่องประดับ หมายความว่า งานที่ประดิษฐ์จากวัสดุ เช่น หิน เปลือกหอย โลหะ มีค่าและอัญมณี ด้วยกรรมวิธีในการผลิต เช่น หลอม หล่อ ดึง ตี ทบ บุ ดุน เลี่ยม แกะ สลัก ร้อย เชื่อม ตัด หรือกรรมวิธีอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเครื่องประดับ

(๙) งานช่างฝีมือดั้งเดิมที่ไม่สามารถจัดอยู่ใน ๘ ประเภทที่กล่าวมาข้างต้น เช่น ปราสาทศพ งานช่างแทงหยวก หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานช่างฝีมือดั้งเดิม

๖) การเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน และศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว หมายความว่า กิจกรรมทางกายและการออกกำลังกาย เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพื่อชัยชนะ เพื่อการป้องกันตัว หรือเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ มีรูปแบบและวิธีการเล่นตามลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น ที่ปฏิบัติกันอยู่ในประเทศไทยและมีเอกลักษณ์สะท้อนวิถีไทย การเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน และศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) การเล่นพื้นบ้าน หมายความว่า กิจกรรมการเคลื่อนไหวที่ทำด้วยความสมัครใจ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน ไม่มุ่งเน้นการแข่งขันและไม่หวังผลแพ้ชนะ เช่น จำ้จี้ รีรีข้าวสาร งูกินหาง มอญซ่อนผ้า

(๒) เกมพื้นบ้าน หมายความว่า กิจกรรมการเคลื่อนไหวที่มีลักษณะของการแข่งขัน เพื่อความสนุกสนาน มีกฎกติกาที่ยอมรับกันในหมู่ผู้เล่น เช่น หมากรุกเก็บ อีตัก มวยตบจาก ปิดตาตีหม้อ

(๓) กีฬาพื้นบ้าน หมายความว่า การแข่งขันทักษะทางกายที่ต้องใช้ความสามารถทางการเคลื่อนไหว ตามกฎกติกา โดยมุ่งหวังผลแพ้ชนะ เช่น แอ่งรู แข่งเรือ วิ่งควาย ตะกร้อลอดห่วง

(๔) ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว หมายความว่า วิธีการหรือรูปแบบการต่อสู้หรือการป้องกันตัวที่ใช้ร่างกายหรืออุปกรณ์ โดยได้รับการฝึกฝนตามวัฒนธรรมที่ได้รับการถ่ายทอดกันมา เช่น มวยไทย กระบี่กระบอง ซีล

ด้านที่ ๒ ด้านการส่งเสริมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หรือแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม และการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน

การส่งเสริมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หรือแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมการรวบรวมและจัดแสดงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของหมู่บ้าน ท้องถิ่น บรรพบุรุษ บุคคลสำคัญ ผู้ทรงภูมิปัญญา การดำรงชีพ การทำมาหากิน เครื่องมือเครื่องใช้ วัตถุสิ่งของ ศิลปวัตถุ รวมทั้งการจัดหาสถานที่และรวบรวมความรู้ต่างๆ ในการจัดพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ส่วนการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน เป็นการจัดการด้านสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมชุมชนที่เกิดขึ้นแก่ชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ธรรมชาติ สิ่งที่มีมนุษย์สร้าง และวิถีชีวิต วัฒนธรรมของผู้คนในลักษณะนิเวศ โดยรูปแบบของการดำเนินการจัดการอาจประกอบไปด้วย การดูแลรักษา การศึกษาให้คงสภาพการบูรณปฏิสังขรณ์ การสร้างขึ้นใหม่ การปรับปรุงแก้ไขใช้สอยใหม่ การพัฒนาสร้างสรรค์ใหม่ การพัฒนาไปสู่ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ด้านที่ ๓ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญา เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งและรายได้ให้แก่ชุมชน เช่น ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ถนนสายวัฒนธรรม เป็นการนำทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ในชุมชนมาผ่านกระบวนการความคิดสร้างสรรค์ จนเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการของชุมชน สร้างอาชีพ และรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น

๒.๒ เกณฑ์การคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อที่	เกณฑ์การประเมิน และตัวชี้วัด	คะแนน	คะแนนรวม
๑.	ชุมชนท้องถิ่นอยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทรและสมานฉันท์ (MOU ข้อ ๔) ๑.๑ จำนวนคดีความ คดีหย่าร้าง ฉ้อโกง ลักขโมย พุทธกรรมการใช้ความรุนแรง และฆาตกรรม ในชุมชน ๑.๒ มีกิจกรรมสร้างโอกาสให้กับผู้ด้อยโอกาส ผู้ตกทุกข์ได้ยาก คนชายขอบและผู้พิการ ๑.๓ คนในชุมชนมีอัตราการย้ายถิ่นน้อย ๑.๔ มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ๑.๕ มีสวัสดิการ กองทุน สมาคม มูลนิธิ ชมรม กลุ่มต่าง ๆ ของชุมชน	๕ ข้อย่อย ข้อละ ๑ คะแนน	๕
๒.	การส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นรักษาคุณธรรมและจริยธรรม (MOU ข้อ ๘) ๒.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดแผนงาน กิจกรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ๒.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดกิจกรรมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น ได้บำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณะ ๒.๓ คนในชุมชน ให้ความสนใจ มีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณี งานบุญและพิธีกรรมทางศาสนา ๒.๔ คนในชุมชนมีแนวทาง มาตรการในการเฝ้าระวัง การประพฤติผิดจริยธรรมคุณธรรมในชุมชน ๒.๕ คนในชุมชน ให้การยกย่อง ส่งเสริมผู้มีคุณธรรม จริยธรรม	๕ ข้อย่อย ข้อละ ๑ คะแนน	๕
๓.	การส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชุมชน (MOU ข้อ ๘ และหน้าที่ ๑๒๒. ตาม พรบ.สภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ปี ๒๕๓๗ มาตรา ๖๗(๘)) ๓.๑ มีการจัดเก็บมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมชุมชนอย่างเป็นระบบในรูปแบบต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์/หนังสือ/เอกสาร/ซีดี/เว็บไซต์/ ฯลฯ	๕ ข้อย่อย ข้อละ ๑ คะแนน	๕

ข้อที่	เกณฑ์การประเมิน และตัวชี้วัด	คะแนน	คะแนนรวม
	๓.๒ มีการจัดนำเสนอสมรรถกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ๓.๓ มีการถ่ายทอดสมรรถกภูมิปัญญาทาง วัฒนธรรมสู่ลูกหลาน และคนในชุมชน ๓.๔ มีการใช้ประโยชน์สมรรถกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมร่วมกัน ๓.๕ มีการพัฒนา และต่อยอดสมรรถกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม		
๔.	การพัฒนาพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านและแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม (MOU ข้อ ๗ และหน้าที่ ๑๒.ตาม พรบ.กระจายอำนาจ ปี ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๑๑)) ๔.๑ มีแผนการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ๔.๒ มีคณะกรรมการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ฯ ๔.๓ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (จัดติดต่อกันเป็นประจำในช่วงระยะเวลา ๓-๕ ปี) ๔.๔ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน มีการจัดแสดงที่มีความน่าสนใจ น่าเรียนรู้สำหรับผู้พบเห็น ๔.๕ มีคณะกรรมการบริหารจัดการและเจ้าหน้าที่ดูแลกำกับให้มีการเปิดบริการตามปกติ	๕ ข้อย่อย ข้อละ ๑ คะแนน	๕
๕.	การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน (MOU ข้อ ๙ และหน้าที่ ๑๒.ตาม พรบ.กระจายอำนาจ ปี ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖(๑๓),(๒๕)) ๕.๑ ทิศนอูจากัดในชุมชนท้องถิ่น ๕.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดแผนงาน กิจกรรม ในการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน ๕.๓ มีการจัดกิจกรรมในการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมภายในชุมชนอยู่เสมอ ๕.๔ การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนได้รับความร่วมมือ หรือได้รับการสนับสนุนจากหลายภาคส่วน ๕.๕ มีแผนที่ทางวัฒนธรรมของชุมชน	๕ ข้อย่อย ข้อละ ๑ คะแนน	๕
๖.	การขยายขอบเขตการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรม ๖.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดแผนงาน กิจกรรม ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรมของชุมชน ๖.๒ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนในชุมชนท้องถิ่น ๖.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกชุมชนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรมของชุมชน ๖.๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเคยได้รับรางวัลการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรม ๖.๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแสวงหาเครือข่ายใหม่ๆ ในการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรมอยู่เสมอ	๕ ข้อย่อย ข้อละ ๑ คะแนน	๕
๗.	การส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางวัฒนธรรม ๗.๑ รับฟังความคิดเห็นและความต้องการของคนในชุมชน เพื่อกำหนดเป็นโครงการ/ กิจกรรม ๗.๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ในการตัดสินใจเพื่อดำเนินโครงการ/ กิจกรรม ๗.๓ ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ๗.๔ การดำเนินโครงการ/ กิจกรรมต่างๆ ของชุมชน ได้รับการมีส่วนร่วมจากประชาชน ๗.๕ ประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ร่วมกันตรวจสอบและประเมินผล	๕ ข้อย่อย ข้อละ ๑ คะแนน	๕
๘.	การส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการงานวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ๘.๑ มีบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านวัฒนธรรม ๘.๒ มีแผนงาน กระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน ๘.๓ มีการจัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้ ๘.๔ มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (จัดติดต่อกันเป็นประจำในช่วงระยะเวลา ๓-๕ ปี) ๘.๕ มีการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	๕ ข้อย่อย ข้อละ ๑ คะแนน	๕

ข้อที่	เกณฑ์การประเมิน และตัวชี้วัด	คะแนน	คะแนนรวม
๙.	การส่งเสริมวัฒนธรรมตามระบอบประชาธิปไตย ๙.๑ การดำเนินกิจกรรมที่เสริมสร้างวัฒนธรรมตามระบอบประชาธิปไตยในสังคม ๙.๒ มีการส่งเสริมวัฒนธรรมตามระบอบประชาธิปไตยให้กับกลุ่มเยาวชน ๙.๓ มีการจัดทำสื่อเผยแพร่ความรู้ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวัฒนธรรม ตามระบอบประชาธิปไตย ๙.๔ มีการจัดอบรม สัมมนา ให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมตามระบอบประชาธิปไตย ๙.๕ มีการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมตามระบอบประชาธิปไตย	๕ ข้อย่อย ข้อละ ๑ คะแนน	๕
๑๐.	การนำมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของชุมชน ๑๐.๑ มีการนำเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น มาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ ๑๐.๒ มีการนำเรื่องราว วิถีชีวิตทางวัฒนธรรม มาสร้างจุดเด่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ๑๐.๓ มรดกภูมิปัญญาท้องถิ่นสร้างให้เกิดอาชีพ รายได้ให้แก่คนในชุมชน ๑๐.๔ มีการศึกษา วิจัยและพัฒนาสินค้า บริการจากมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ๑๐.๕ สินค้า บริการจากมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ได้รับความนิยมจากบุคคลภายนอก เช่น ติดต่อนำไปจำหน่าย เป็นต้น	๕ ข้อย่อย ข้อละ ๑ คะแนน	๕
๑๑.	การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ๑๑.๑ มีการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารของหน่วยงานทางสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ เป็นประจำ ๑๑.๒ มีการผลิตสื่อเผยแพร่ผลงาน และองค์ความรู้ต่อสาธารณะเป็นประจำทุกปี ๑๑.๓ บุคลากรจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรบรรยายหรือเสนอผลงาน ๑๑.๔ มีการเผยแพร่ผลงานของผู้สร้างสรรค์วัฒนธรรมและสินค้าทางวัฒนธรรม ให้เป็นที่รู้จักทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ โดยสื่อทุกประเภท ๑๑.๕ มีการตรวจสอบข้อมูลที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง ทันสมัยอยู่เสมอ	๕ ข้อย่อย ข้อละ ๑ คะแนน	๕
๑๒.	ผลงานทางด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ตามจุดเน้นของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ๑๒.๑ ด้านส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม (๒๐ คะแนน) ๑๒.๒ ด้านการส่งเสริมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หรือแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม และการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน (๑๕ คะแนน) ๑๒.๓ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญา เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งและรายได้ให้แก่ชุมชน เช่น ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ถนนสายวัฒนธรรม เป็นต้น (๑๐ คะแนน)	๔๕	
	รวมคะแนน	๑๐๐	

การคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๑ ขั้นตอนการคัดเลือก

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กำหนดขั้นตอนการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (สวธ.) ขออนุมัติโครงการ

ขั้นตอนที่ ๒ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กำหนดเกณฑ์และจัดทำคู่มือคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ขั้นตอนที่ ๓ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จัดสรรงบประมาณสนับสนุน ให้แก่ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด พร้อมจัดส่งคู่มือ เพื่อใช้ในการคัดเลือก

ขั้นตอนที่ ๔ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด (สนง.วธจ.) ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมโครงการ เพื่อสมัครเข้าร่วมการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยผ่านทางสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดทุกจังหวัด โดยกรอกแบบฟอร์มใบสมัครพร้อมเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา

ขั้นตอนที่ ๕ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด จัดส่งผลการคัดเลือก และสรุปผลงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ที่ได้รับการคัดเลือก จังหวัดละ ๑ แห่ง ให้แก่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม โดยจะต้องดำเนินการจัดส่งเอกสารหลักฐานให้แก่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ดังนี้

๑. เอกสารหมายเลข ๑ ใบสมัครเข้ารับการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. เอกสารหมายเลข ๒ แบบประเมินผลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. เอกสารหมายเลข ๓ แบบรายงานผลการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. เอกสารหมายเลข ๔ สรุปผลงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ที่ผ่านการคัดเลือกของจังหวัด จำนวน ๑ เล่ม

๕. เอกสารหมายเลข ๕ สรุปรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณในการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๖. ซีดีบันทึกไฟล์ข้อมูลผลการดำเนินงาน และรูปภาพ ตามรายละเอียดข้อ ๔-๕ จำนวน ๑ แผ่น

๗. วิดีทัศน์กิจกรรม/ผลงานที่ได้รับการคัดเลือก (ถ้ามี) จำนวน ๑ แผ่น

ขั้นตอนที่ ๖ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม รวบรวมผลการคัดเลือกจากทุกจังหวัด นำเสนออธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ลงนามในประกาศผลการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๗๖ แห่ง

ขั้นตอนที่ ๗ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม แจ้งประกาศผลการคัดเลือกไปยังกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งแจ้งกำหนดการจัดงานยกย่องเชิดชูเกียรติ

๓.๒ กำหนดการและขั้นตอนดำเนินการคัดเลือก

ภารกิจ	วัน/เดือน/ปี	หมายเหตุ
๑. จัดทำคู่มือคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม	ต.ค. ๖๑	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
๒. จัดส่งคู่มือคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ไปยังสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดทำการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม	พ.ย. ๖๑	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
๓. จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม	พ.ย. ๖๑	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
๔. แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ตามองค์ประกอบที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมกำหนด	ธ.ค. ๖๑	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
๕. ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมโครงการ เพื่อสมัครเข้าร่วมการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	ธ.ค. ๖๑	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
๖. คัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	ก.พ. ๖๒	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
๗. จัดส่งผลการคัดเลือกฯ และสรุปผลงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ที่ผ่านการคัดเลือก จังหวัดละ ๑ แห่ง ให้แก่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	๑๕ ก.พ. ๖๒	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
๘. รวบรวมผลการคัดเลือกจากทุกจังหวัด และประกาศผลการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๗๖ แห่ง	มี.ค. ๖๒	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
๙. จัดงานยกย่องเชิดชูเกียรติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	เม.ย. ๖๒	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

* กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

๓.๓ แนวทางการดำเนินงานคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม

๓.๓.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือก

คณะกรรมการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย

๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานกรรมการ
หรือรองผู้ว่าราชการที่ได้รับมอบหมาย	
๒) ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัด	กรรมการ
๓) ท้องถิ่นจังหวัด	กรรมการ
๔) พัฒนาการจังหวัด	กรรมการ
๕) ประชาสัมพันธ์จังหวัด	กรรมการ
๖) ผู้แทนองค์ภาคเอกชน จำนวน ๑ คน	กรรมการ
๗) ผู้แทนผู้นำท้องที่ (กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน) จำนวน ๑ คน	กรรมการ

ภาคผนวก